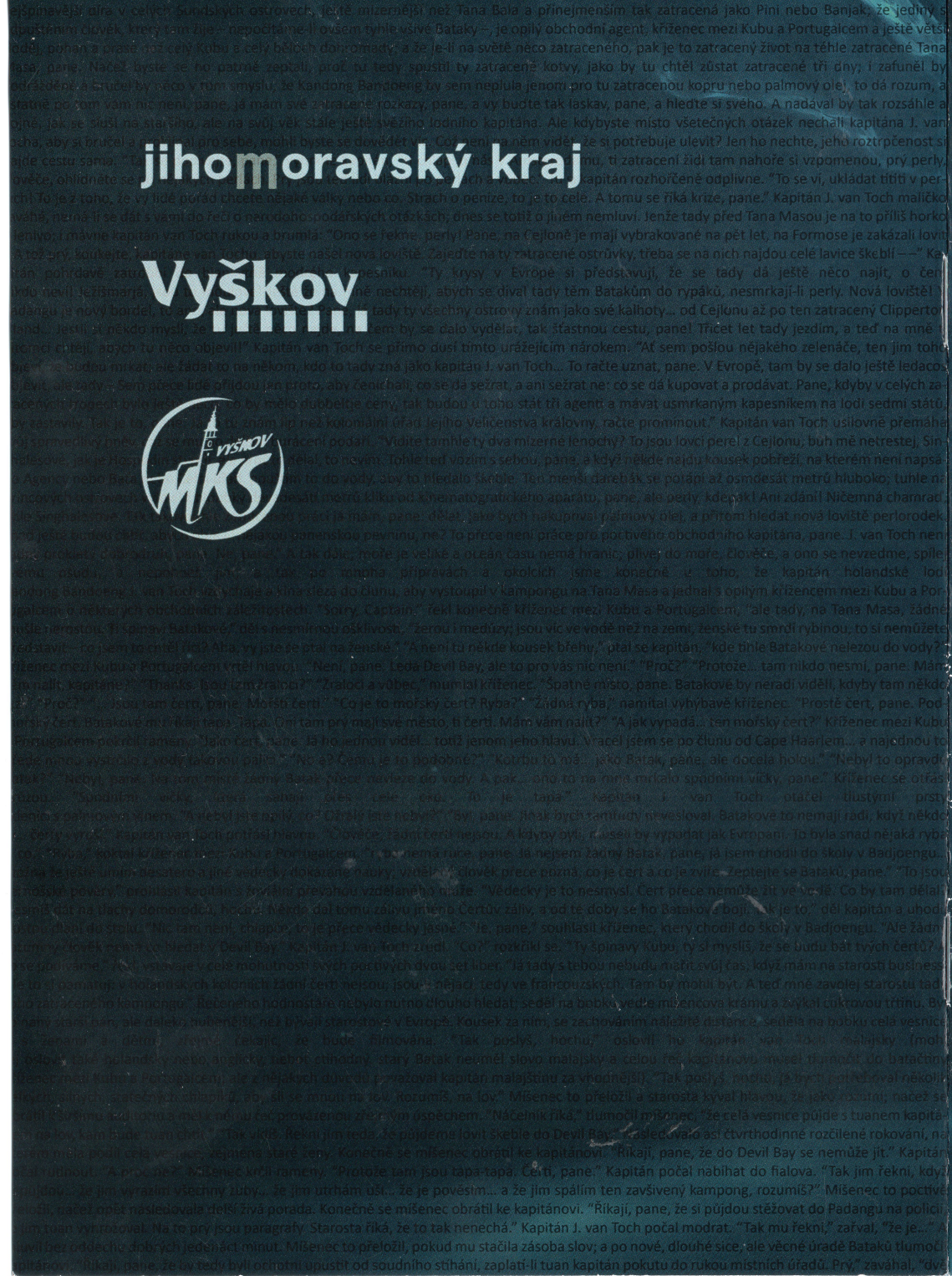

jihomoravský kraj

Vyškov

Zařídil to Povondra

Válka s Mloky

divadelní představení
v rámci projektu ČAPEK: VIZE 21

STUDIO
DIVADLA
HANA

STUDIO DIVADLA HANÁ

uvádí divadelní představení

Zařídil to Povondra (Válka s Mloky)

Předloha: Karel Čapek

Dramatizace: Přemysl Hnilička,
Tomáš Dorazil

Dramaturgie: Přemysl Hnilička
Režie: Tomáš Dorazil

Produkce: Petr Muzikář

Scénografie,
kostýmy a grafika: Denisa Šlesingrová

Fotografie: Lenka Voráčová

Scénická hudba: Pavel Čeněk Vaculík
Světla: Přemysl Ševčík
Zvuk: Lukáš Průcha

Osoby a obsazení

Povondra: Alexandr Novák
První novinář: Petr Muzikář
Druhý novinář: Tomáš Bartoník
Van Toch, Tajemný X: Přemysl Hnilička
Bondy, Fred, Poslanec: Ondřej Vašíček

Povondrová, Asistentka, Volavka,
Telegrafistka, Carvalho: Ivana Šmelová

Profesorka, Judy, Akcionářka,
Madam, Vévodkyně, Delegátka: Petra Šarhanová

Li, Akcionářka, Telegrafistka,
Delegátka: Denisa Šlesingrová

Sexuolog, Hubka, Ideolog, Castelli: Alois Kummer

Voják, Abe, Brinkleaer, Náborář,
Van Dott: Jan Piňous

Hlasy z rádia: Jiří Bauer
Chief Salamander: Zdenek Hulbach
Megafon:

Poděkování: Jiří Chládek, Viera Maňásková, Karel Jurka

Premiéra 29. 4. 2023
Besední dům Vyškov

Byl jsem požádán o pár slov dramaturgových. Pokud se toto chystáte číst před představením, hned přestaňte a nekažte si zážitek nějakým výkladem. Pokud se chystáte ke čtení po představení, nenajdete tu nic, co by vám samotným už nedošlo. Takže čtěte jen tak, pokud se vám chce.

Když jsme s režisérem přemýšleli nad tématem „našich“ Mloků, jako hlavní viděl Tomáš Dorazil hoaxy. Na prvních setkáních jsme uvažovali i o možnosti, že sami Mloci jsou hoax; proti tomu se ale postavil sám Karel Čapek. Jeho román tento výklad neumožňoval, jeho Mloci jsou příliš reální na to, abychom je mohli v příběhu zapřít. Zůstalo tedy téma hoaxy jako takového – a s ním přišli i novináři. Čapkův román je svou strukturou téměř patchworkový, velká jeho část je složena z novinových výstřižků, prohlášení, výzev a plakátů, a tak není divu, že vedle pana Povondry nás dramaturg začali provázet i dva novináři. Nabídl se nám tak princip, v němž tyto tři hlavní figury mezi sebou soupeří o vaši pozornost.

Dalším tématem, které se jaksí vynořilo samo, byla ekologie. Ne, neošívajte se, vážně jsme to do hry nevpravili schválně, „módně“; vždyť sám kapitán Van Toch mluví o tom, že ti jeho „ještěrkové“ byli jen v jednom zálivu a jejich počet průběžně umenšovali žraloci. Problém nastal až s jejich rozšířením na místa, kde neměli přirozeného predátora. A o tom, že patnáct miliard Mloků sežere společnost, mluvil i sám pan Bondy...

A třetí téma – nutno říci bohužel – připutovalo také samo; válečný konflikt nedaleko od našich hranic. Věřte, že doufáme, že tahle linie bude brzy naprosto neaktuální.

Užijte si divadlo! My jsme si to užili velice.

Přemysl Hnilička
20. 4. 2023

Druhá část plánované utopistické tetralogie nese název „Zařídil to Povondra (Válka s Mloky)“. Pokračujeme v hledání a rozkrývání přímé a nedělitelné osobní odpovědnosti jednotlivce za své skutky.

Čapkovi Mloci vycházeli poprvé jako román-reportáž na pokračování v Lidových novinách v letech 1935–1936. Jak ovšem ukazuje dnešek, není román vůbec jen vzdálenou ozvěnou alegorie na německý nacismus či světový kolonialismus. V invazi nepřátelské síly, jakkoli se může zdát zpočátku třeba bezvýznamnou, můžeme najít mnohá nebezpečí dneška. A také se pozastavit nad malou schopností lidské civilizace jim čelit. Jakkoli může být samo nebezpečí i fikcí, síla informace (pravdivé či nepravdivé) má v sobě možná vyšší zničující potenciál než třeba výbušná třaskavina.

Jednotlivců odpovědných za osud celého lidstva bychom si v tomto Čapkově díle mohli tentokrát vybrat hned několik. Je jím kapitán Van Toch, podnikatel Bondy nebo právě vrátný Povondra? Nebo se za konečnou katastrofou skrývají neodpovědní jednotlivci z novinářské „sedmé velmoci“?

Titěrný vrátný – pan Povondra – možná svůj podíl na zkáze civilizace neúměrně přeceňuje. Možná však nikoliv. Zdánlivě nicotný skutek se může vždycky stát onou pomyslnou první zápalkou, každý velký požár přece začíná malým plamínkem.

Inženýr Prokop v Krakatitu mluví hlasem svědomí celého lidstva, když na sebe bere vinu za zničující sílu svého vynálezu. Vrátného Povondru bychom mohli číst jako jednoduššího, s jeho svědomím je to ovšem možná o dost složitější. Bere tedy na sebe vinu za jiné? Bere na sebe vinu především za ty, kteří nechtějí slyšet a vidět, a také za ty, kterým není vůbec cizí ono okřídlené, ale stále platné: „Po nás potopa.“

Tomáš Dorazil
7. 4. 2023

